

El carrer de Figuerola

172

El carrer de Figuerola és el més antic dels formats fora de la muralla del Mercadal, i és a partir del seu eix que la ciutat comença a créixer quan aquella muralla és enderrocada a començaments de segle.

El nom de Figuerola donat a l'indret és anterior a la construcció de la muralla, realitzada entre finals del segle XIV i ben entrat el segle XV. El manual d'acords ja cita el 28 de desembre de

1473 una peça de terra als igualleixos del Ter que limitava «ab occidente in honore heredum Grancisci Net quondam mercatoris dicte civitatis mediante camino ibidem transeunti et eunti ad secum de Figuerolis, et a circis in dicto recho de Figuerolis».

D'aquí que el portal que es va deixar a la muralla a l'indret on ara hi ha la calçada entre Correus i el cinema Gran Via, rebés el nom de portal de Figaroles, que trobem citat a partir de 1572 en el manual d'acords, i

que quan s'hi faci un baluard el segle XVII rebí també el nom

Es en aquestes hortes fora de les muralles on es comencen a aixecar algunes construccions relacionades al principi amb el caràcter agrícola de l'indret, i on s'anirà formant el carrer a partir de la construcció del terraplè del tren, l'any 1878, i consegüent desviament del riu Güell.

Per la mateixa època en què s'efectuà el primer desviament en va començar a pensar seriosament en la necessitat d'ender-

rocar el clos fortificat del Mercadal i la planificació urbanística dels terrenys més pròxims. Els límits per a aquest pla d'eixample eren l'escorxador, el curs, ja desviat, del llot Güell, la ronda Ferran Puig, la via del tren i el que ara és el carrer de la Creu. Convocat un concurs de projectes, el 1897 es va triar el d'Eugeni Campillonch, que ha configurat tota la zona esmentada.

El pla d'Eixample es preveia amb dues zones separades per la plaça Marquès de Camps. A un costat, l'eixample Figuerola; a l'altre, l'eixample de la Mercè. El primer va ser el que es va formar amb més rapidesa quan el 1901 va començar l'enderrocament de les muralles, obra que es perllongaria durant trenta anys.

Quan, el 1905, s'enderroquen el portal i el baluard de Figuerola, desapareix una barrera, s'estreny la relació del carrer de Figuerola amb la plaça de la Independència i aquell perd el seu caràcter marginal fora muralles per intergrar-se plenament a la via ciutadana.

ENTRE LA VIA DEL TREN I RAMON FOLCH

Ens referim fina ara, naturalment, al tros de Figuerola comprès entre la plaça de la Independència i el terraplè de la via del tren. L'altre tros, entre el terraplè i el pont de Can Vidal —en nomenclatura actual, entre Bonastruch de Porta i Ferran Puig— quedava més aïllat del brogit urbà i va formar-se amb un caràcter clarament industrial.

El 21 d'octubre de 1895, l'Ajuntament acorda fer un estudi d'alineacions i rasants per a aquest tros del carrer, i estableix que l'amplada de via pública serà d'onze metres.

En aquest tros de carrer és on a primers de segle comencen a instal·lar-se la fàbrica de mobles de Batista Jovet —ara mobles Juandó, al tros més pròxim a Ramon Folch—; el taller dels germans Sarasa —a la cantonada amb Bonastruch de Porta—, el ball de quintos i minyones El Globo, popularment conegut com «El Grapat» —fet el 1910 a l'altra cantonada amb Bonastruch de Porta i ara utilitzat com a taller

de reparacions d'automòbils—, la fàbrica de gasoses i de gel dels germans Garriga —al costat dels actuals locals de PUNT DIARI, en un edifici recentment enderrocant—, la jardineria Palahí —al número 44, cantonada amb Cerverí—, la fàbrica de galetes Playa, amb una sumptuosa torre on vivien els propietaris —al número 39, l'altra cantonada amb Cerverí, on ara hi ha la botiga de motos Casademont—, el bar Roura, al número 29, que és ara una ombra d'aquell lloc, de cita obligada dels bons degustadors de tapes que fou en altre temps; al número 40, la casa de l'arquitecte Josep Danés i Torras, autor de la reforma de la Pia Almoina realitzada als anys vint, i molts altres petits garatges i tallers i comerços. Des del seu origen el 1943 fins al desembre del 1964, el diari «Los Sitios» va tenir els seus tallers en el número 43 del carrer, precisament on aquests dies s'està aixecant un bloc de pisos. A la cantonada amb Ferran Puig va instal·lar-se fa tretze anys el primer local de motos Casademont, que ara conserva només per a exposició, Poc a poc aquesta empresa ha anat ocupant altres locals del carrer, uns com a magatzem, un altre com a botiga i un altre, al proper carrer de Cerverí, com a taller de reparacions.

Al número 50 del carrer hi ha un ambulatori de la Seguretat Social, que té com a antecessor un dispensari antituberculós instal·lat el setembre de 1927 a la casa bastida per Salvador Mas.

Des del mes de juny de 1981, PUNT DIARI té, en el número 28, redacció, administració, i tallers, i des de fa un mes ha ampliat les dependències al número 35 del mateix carrer.

UNA HISTÒRIA PER ESCRIURE

A l'altre tros de carrer, entre la via del tren i Correus, s'hi muntaren els tallers de caldereria de l'empresa Bigas i Alsina, posteriorment traslladats a Pedret, i a la cantonada amb el que ara és el carrer Ultònia hi havia l'antic establiment de floricultura i fruites de Felip Puxa. A la cantonada amb Ramon Folch, el que ara és el bar Pujolràs era popularment

J. PALAHÍ VERDAGUER
MATERIALS CONSTRUCCIÓ

25 anys al servei dels professionals de la construcció

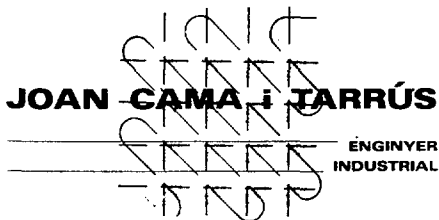
IMPERMEABILITZACIONS
ADDITIUS
REVESTIMENTS

AÏLLAMENTS
PAVIMENTS
RESINES I MASSILLES

C/. Figuerola, 44 B

Tel. 20 46 46

GIRONA

JOAN CAMA I TARRÚS

ENGINEER
INDUSTRIAL

CENTRE DE CàLCUL

nòmines, facturacions, estadístiques, rebuts, comptabilitat general analítica, gestió de clients, comptes corrents, etiquetes, direccions.

ANÀLISI FUNCIONAL I ORGÀNICA

estudis funcionals de l'empresa, nacionalització i disseny de documents adaptació de l'anàlisi a l'ordinador

PRESSUPOSTOS SENSE COMPROMÍS

INFORMÀTICA I GESTIÓ EMPRESARIAL

C/. Figuerola, 34 - GIRONA - Tel. 20 43 45

- ASSESSORAMENT
comptable i fiscal
- GRAVACIÓ DE DADES
gravació de dades i programes en disquets (IBM 3742)
- PROGRAMACIÓ D'APLICACIONS
confecció i posada a punt de programes
- VENDA D'ORDINADORS
computador personal
micro i miniordinadors
ordinadors de gran capacitat

OFICINA TÈCNICA

Oter

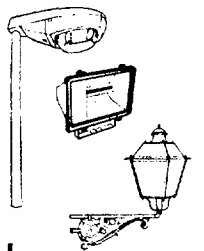

PROJECTES D'INSTAL·LACIONS INDUSTRIALS I DOMÈSTIQUES
PROJECTES D'ENLLUMENATS VIALS, ESPORTIUS I ORNAMENTALS
MEMÒRIES PER OBTENIR PERMISOS
ESTUDIS TÈCNICS PER A VEHICLES
PROJECTES PER A EDIFICIS INDUSTRIALS
DIRECCIONS TÈCNiques I CERTIFICACIONS
PERITACIONS
ASSESSORIA TÈCNICA

Figuerola, 52 - Tel. 21 30 91

GIRONA

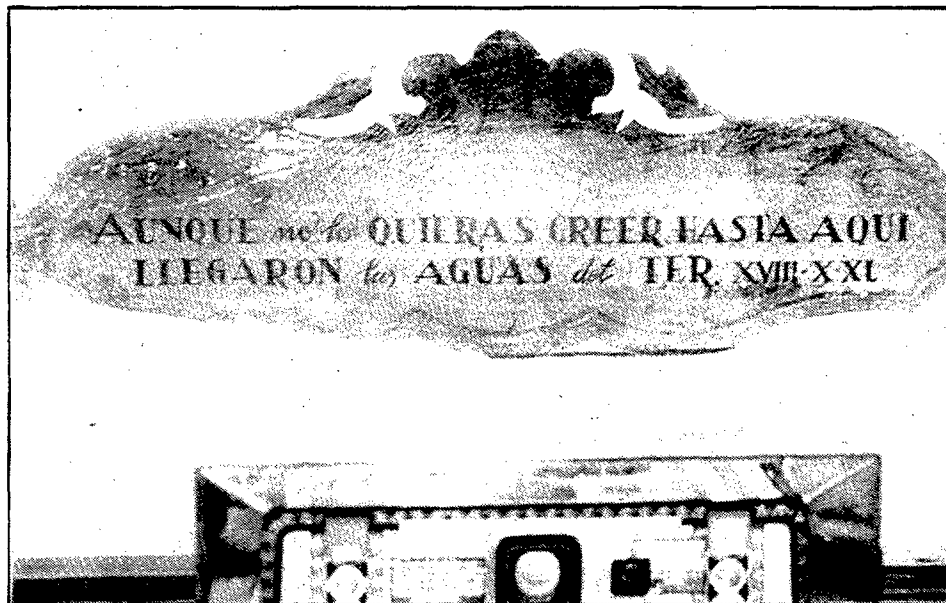
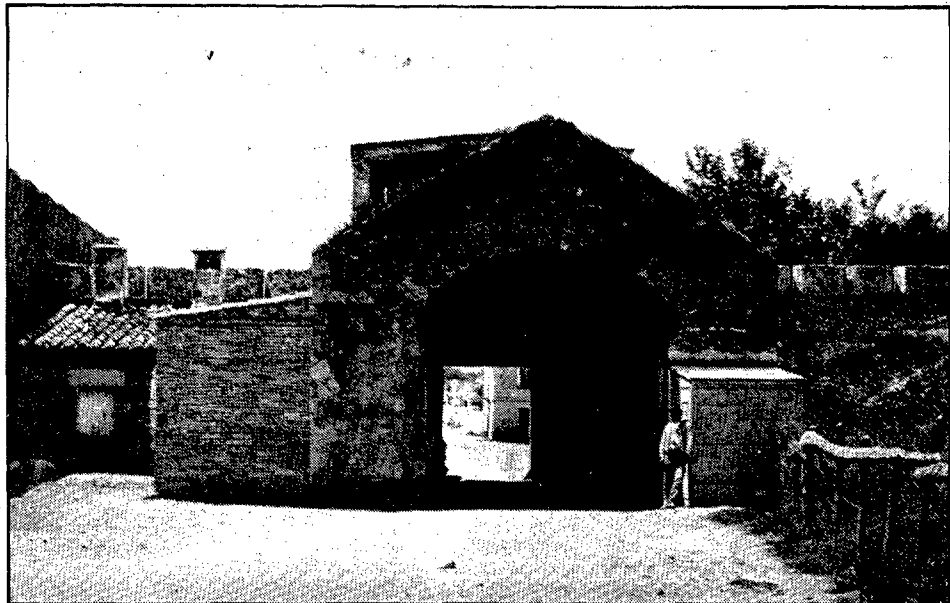
ENLLUMENAT | VIAL ESPORTIU ORNAMENTAL

tecni-llum

Figuerola, 52 - Tel. 21 30 91

GIRONA

L'antic portal de Figuerola, enderrocat l'any 1905, que quedava situat on ara hi ha la calçada entre Correus i el cine Gran Via. La fotografia és de l'any 1877. (Foto: Joan Martí).

Inscripció que hi ha pintada a la paret interior del bar Roura, referent a l'aiguat de l'any 1940.

conegut com Ca l'Arguedà, i era costum del jovent dels pobles deixar-hi la bicicleta quan baixaven el diumenge a Girona. Altres garatges del carrer Figuerola feien aquest mateix servei de guardabicycletes, pel mòdic preu de dues pessetes.

Fer la història de cadascun d'aquests històrics establiments escapa a les possibilitats limitades d'aquest comentari i fa enyorar una història completa del comerç i la indústria a Girona en la qual el carrer de Figuerola ocuparia un lloc destacat.

Al número 15 hi ha, des de fa justament un any, l'entitat cultural «Alliance Française», i gairebé davant pel davant, al número 12, la delegació del Instituto Geográfico Español i una discoteca.

UNA RONDA QUE NO HO ES

Quan es va començar a formar el carrer era el camí de ronda de la muralla del Mercadal, és a dir, l'única via pública que circulava entorn de la muralla per l'exterior. No és estrany, doncs, que es produís una curiosa anècdota quan l'Ajuntament decidí donar caràcter oficial al nom popular de l'indret.

En la sessió del 14 de juliol de 1910, l'Ajuntament va decidir atorgar el nom de Ronda de Jaume I al carrer que havia aparegut

on hi havia hagut la muralla, en ser enderrocada aquesta. Però a la sessió municipal següent, del dia 21 d'aquell mateix mes, el regidor Joaquim Fabrellas va fer veure que aquell acord anterior havia estat un error, ja que «el calificativo de Ronda corresponde a los situados alrededor de la muralla i no sobre la misma». El consistori li va fer cas i així, Jaume I va quedar en Gran Via i Figuerola es va convertir en Ronda. Però el marbrista, a l'hora de fer la placa del carrer, va prescindir olímpicament de les opinions municipals i hi va posar «Carrer de Figuerola». I així ha quedat, malgrat la decisió de l'Ajuntament.

L'AIGUA, SEMPRE PRESENT

Un tros del carrer havia estat, en altre temps, llit del Güell, fins que el 1878 fou desviat cap a la Devesa. En fer-se aquesta desviació, el carrer de Figuerola s'acabava precisament al riu, al lloc on hi havia la palanca dita de la Princesa, substituïda el 1906 pel pont del Camp de Mart, popularment conegut per «pont de Can Vidal», per la proximitat amb la fàbrica de gasoses que hi ha a l'indret. Aquest pont es va ensorrar en l'aiguat del 1940, enduent-se amb ell la gent que de dalt estant mirava la riuada. L'alferes Huarte, que intentà

salvar-los, morí també en l'intent i el seu nom ha quedat immortalitzat en un pont sobre l'Onyar.

El Güell ha estat desviat de nou, a partir de la Rodona, l'any 1969, i per l'altra banda de la Devesa. S'han acabat així les endèmiques inundacions del carrer de Figuerola, de les quals queda clara constància en una inscripció que encara hi ha pintada a la paret interior del bar Roura, a una alçada d'un metre i mig: «Aunque no lo quieras creer, hasta aquí llegaron las aguas del Ter. XVIII-X-LX»

UN DINAR LLUNYA

La situació urbanística del carrer, no es pot dir que actualment sigui gaire brillant. Ni el paviment ni les voreres ni l'enllumenat, no corresponen a la importància d'un carrer amb una vida comercial i de serveis tan intensa. L'actual empedrat prové de primers de gener de 1948. Aleshores fou celebrat amb una gran festa en què els veïns del carrer van convidar a dinar els empleats de la brigada d'obres que havien realitzat la urbanització.

Però d'aleshores ençà no hi ha hagut ocasió de celebrar cap nova millora urbanística, a part, naturalment, de la desaparició del terraplè del tren i la transformació en elevat del recorregut ferroviari. Aquesta obra, realitzada el 1973, va suposar un canvi radical en el panorama del carrer i va donar lloc a l'aparició dels jardinetes situats sota el pas elevat del tren, en els quals es va posar, el juliol de 1982, una polèmica escultura de Rosa Serra.

J. Fabre

CAT INDUSTRIAL, S. A.
Figuerola, 22-24
Teléf. 20 24 39
Teléf. 21 34 38
Apartat n.º 87
Dir. Tel. CATUBOS
GIRONA

VALVULERIA PER A INTERRUPCIÓ, RETENCIÓ, SEGURETAT - MOTORITZADES ELECTROVALVULES A SOLENOIDE - PNEUMÀTIQUES - REDUCTORES PRESSIÓ

BOMBES CENTRIFUGUES, HELICOÏDALS, A PINYONS ESPECIALS PER A DENSOS ELEMENTS PER A MEDICIÓ I CONTROL DE PRESSIÓ, CABAL I TEMPERATURA TRACTAMENT D'AIGÜES - PNEUMÀTICA I ACCESSORIS - TUBS FERRO, ACER, COURE INOX., GOMA CALEFACCIÓ - AMIANTS.

EDICIONS PERIÒDIQUES DE LES COMARQUES, S.A.

editora de

PUNT DIARI **PRESENCIA**

C/. Figuerola, 28 Tel. 21 35 08

NARCÍS POUS
ADMINISTRACIÓ DE LOTERIA
nº 5
ESTÀ REPARTINT LA GROSSA DE NADAL!
Carrer Figuerola, 43 GIRONA Tel. 20 60 27

PUB-DISCO-CLUB
niu LLIBS
C/. Figuerola, 12
Tel. 20 00 28
GIRONA
UNA DISCOTECA PER A TOTHOM

AIXÍ EVOLUCIONA UN LÍDER **ARA JA POT'S ENCARREGAR LA TEVA BICICLETA DE REIS**

DES DELS 14 ANYS

Engedada elèctrica

VESPA PK 75 S **VESPA PK 125 S**

VALE ELN VESPINO SCAN

c/. Figuerola - 39

BICICLETES BIANCHI I DE TOTES LES MARQUES

CONCESSIONARI PER A GIRONA I COMARQUES DE MOTO-VESPA, S.A.